

Vasika haiguste (antibiootikumi)ravi

Piret Kalmus DVM, PhD

Kliinilise veterinaarmeditsiini osakond

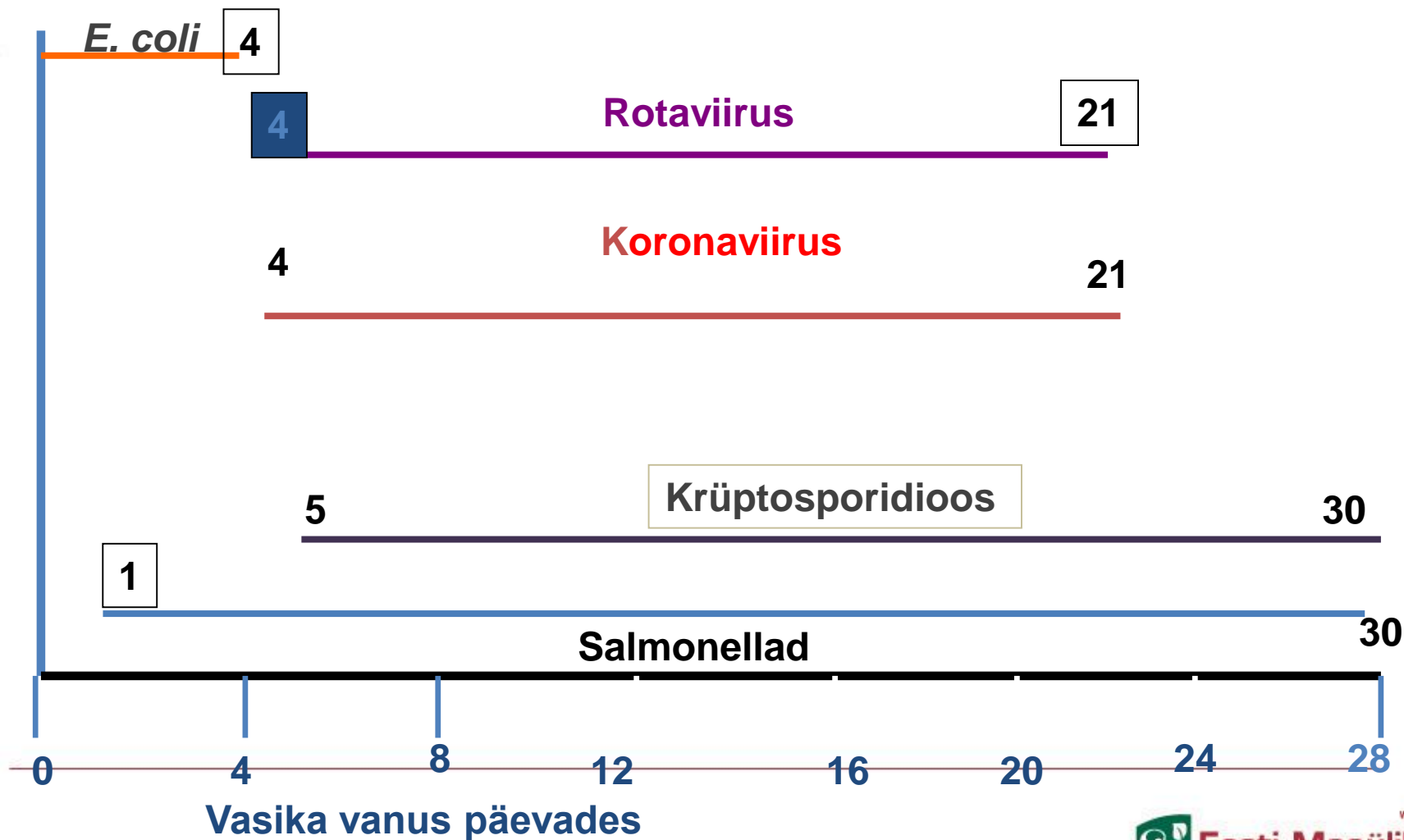
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut

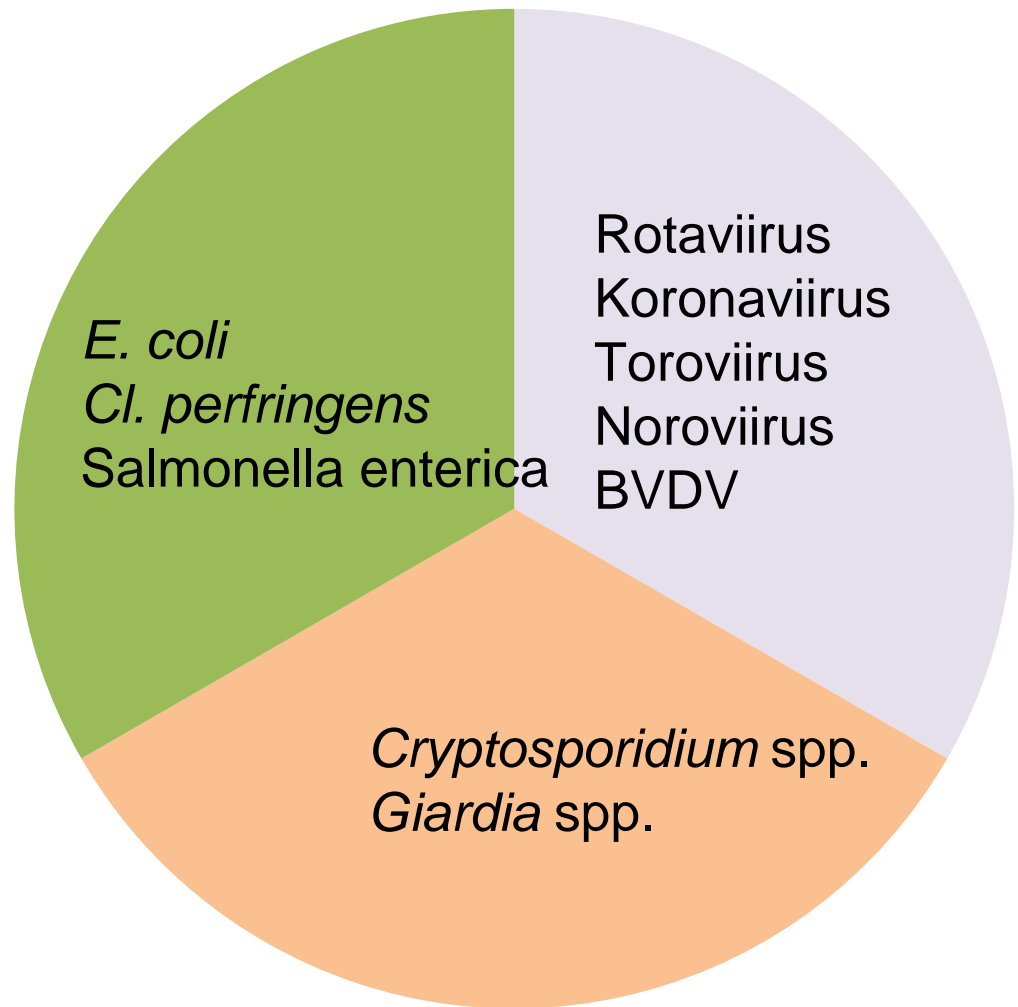
Eesti Maaülikool

-
- Millised haigused ja mis põhjusel
 - Millised tunnused
 - Tegevuskava haige vasika avastamisel
 - Ravivõimalused
 - Haiguse vältimine

Alla 1-kuuste vasikate kõhulahtisuse tekitajad

Segainfektsioon

Soolestiku normaalmikrofloora

Alla 4-päevaste vasikatel ETEC

Salmonella enterica

Looma kliiniline ja rooja uurimine

- Vanus
- Kiire või aeglane kulg
- Imemimisrefleks
- Rooja värvus (veri, vesine, limane, kollane pasta)
- Kehatemperatuur

Kõhulahtisuse ravi üldpõhimõtted

- Kõrvaldada kõhulahtisuse tõttu tekkinud vedelikukadu ja organismi happeline seisund (elektrolüüdidilahused, millesse on lisatud bikarbonaate/atsetaati)
- Toetada vasika soolestikus elavat mikrofloorat ja soolestiku limaskesta (probiotikumid, söepastad, linaseemne keedis jne)
- Vasika palaviku ja halva enesetunde korral manustatakse talle põletikku, valu ja palavikku alandavaid ravimeid
- Antibiootikumiravi tohib kasutada vaid bakterite poolt põhjustatud kõhulahtisuse **diagnoosimise ja antibiootikumitundlikkuse määramise järel.**

Antibakteriaalse ravi põhimõte

- Bakteriaalse kõhulahtisusega -*E. coli* ülekasv **peensooles** ja üldhäirete esinemisel- **baktereemia** (ca 30% juhtudest)
- Roojaproovide bakterioloogiline uurimine kõhulahtisuse korral ei ole näidustatud v.a salmonellade identifitseerimiseks
- Salmonella kõhulahtisus kulgeb baktereemiaga

Vasikate bakteriaalne kõhulahtisus (*E. coli*; *Salmonella* spp)

- Kõhulahtisuse antibakteriaalne ravi on äärmiselt vastuoluline
- Üldiste haigustunnuste ilmnemisel (baktereemia) on näidustatud süsteemne antibakteriaalne ravi (trimetoprim/sulfa; amoksitsilliin)
- Kui üldhäired puuduvad, ei ole suukaudne ega süsteemne antibiootikumiravi näidustatud. Võib tekkida kõhulahtisus (Berge et al., 2009)
- Raviefektiivsuse hindamine peab toimuma kliiniliste tunnuste põhjal

Ühel või mitmel vasikal on kõht lahti!

Vasikas imeb ise, on ergas ja seisab püsti?

Jah

Kutsu loomaarst proovide võtmiseks.

Jätka piimajoogi andmist!

Kaks kuni kolm korda päevas (vähemalt 30-60 minutit enne või pärast piimajoogi jootmist) anna vasikale elektrolüüdidlahust (2 l korraga).

Toeta vasikat probiootikumidega, söepastaga.

Antibiootikumiravi EI TEHTA enne, kui proovivastustega on kinnitatud bakternakkus või kui üldseisund halveneb oluliselt!

Ei

Vasikas on loid.

Imemisrefleks on nõrk või puudub.

Silm on “aukus”.

Loomaarst teeb:

Võtab proovid haigustekitajate tuvastamiseks.

Manustab veenisiseseid vedelikke ja toitelahuseid

Manustab põletiku- ja valuvastaseid ravimeid

Alustab antibiootikumiravi (esmavalik on sulfa/trimetoprim või amoksitsilliin)

Annab edasised ravijuhised.

VASIKATE KÖHA

Rinotraheiidiviirus
Viirusdiarröaviirus
Resiratoorsüntsütsiaalviirus
Paragripiviirus
Koronaviirus

VIIRUSED

BAKTERID

MÜKO-
PLASMAD

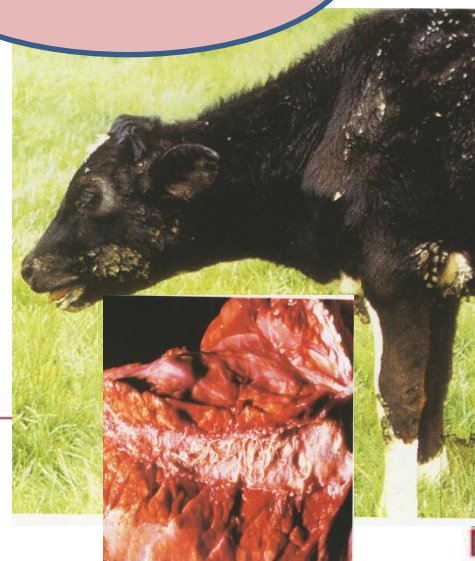
PARASIIDID

Pastorella multocida
Manneheimia hemolytica
Histophilus somni
Bibersteinia trehalosi
Salmonella spp.

M. bovis
M. dispar

Ravi üldpõhimõtted

- Kõrvaldada kopsupõletikku põhjustavad bakterid antibiootikumiraviga
- Alandada palavikku ja põletikku
- Toetada vasika vastupanuvõimet probiootikumidega, eeskätt pärast antibiootikumiravi

Vasikate kopsupõletiku antibiootikumiravi

**Bakterioloogiline
diagnoos,
antibiootikumitundlikkus
karja tasandil on vajalik**

P. multocida

M. haemolytica

H. somni

Mycoplasma spp

Süsteemselt manustatavad AB

48 tunni reegel

ravivahetus mitte enne
ravi kestus pärast kliiniliste
tunnuste kadumist

Kokkuvõte

- Kõhulahtisuse peamiseks põhjuseks ei ole bakternakkus
- Alla 7-päevaste vasikate surevuse põhjus võib olla bakternakkus, kuid nakatumise algpõhjusteks on madal immuunkaitse ja halb farmi- ning poegimishügieen
- Vasikate hingamiselundite haiguse esmaseks haigustekitajaks ei ole bakter, kuid nakatumise tõenäosus on suur sekundaarsena
- Vasikate korrektne hingamiselundite haiguste diagnoosimine ja vasikate tervise parandamine vähendab vasikate antibiootikumiravi vajadust 100%lt 25%-le
- VASIKATE ANTIBIOOTIKUMIRAVI VÄHENEK, KUI VASIKA VERE KAITSEKEHADE TASE ON KÕRGE, VASIKATE PIDAMINE JA SÖÖTMINE ON HEA NING FARMIS PÖÖRATAKSE TÄHELEPANU NAKKUSHAIGUSTE TÕRJELE